gemeente harderwijk

Memo

aan	:	Commissie Beleid Algemeen
van	:	Annelein Ouwerkerk
organisatie eenheid	:	Domein Ruimte
i.a.a.	:	
datum	:	17 februari 2021
onderwerp	:	Commissie Beleid Algemeen op 9 maart Circulaire Economie
reg.nummer	:	

Deze memo is ter voorbereiding op de werksessie Commissie Beleid Algemeen op 9 maart. In deze werksessie wordt na een korte introductie een toelichting gegeven op het proces en de planning van de pijler circulariteit. Vervolgens zijn er drie deelsessies. Deze deelsessies hebben als doel om de commissieleden te informeren over het rapport ¨Circulair Harderwijk¨ en om bij de commissieleden input op te halen voor de verdere uitwerking van het beleidsdocument en de uitvoeringsstrategie 2021-2024.

1. Inleiding

Op donderdag 2 juli 2020 is de duurzaamheidsvisie door de raad vastgesteld. De vijf infographics vormen samen Duurzaamheidsvisie -De Duurzame Stad-.



De basis van de visie bestaat uit de mondiale Sustainable Development Goals (deze duurzame ontwikkelingsdoelen zijn in 2015 door de Verenigde Naties opgesteld) die vertaald zijn naar vier lokale pijlers; circulariteit, biodiversiteit, klimaatadaptatie en energietransitie.

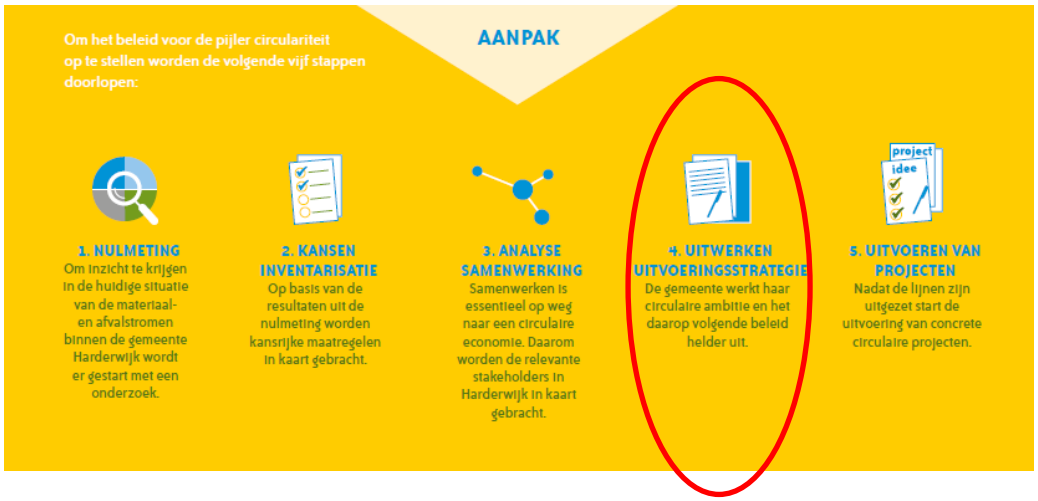
Iedere pijler heeft een eigen doelstelling:

Circulariteit:	Afvalstoffen worden grondstoffen en we sluiten kringlopen.
Biodiversiteit:	We behouden en verbeteren de natuur.
Klimaatadaptatie:	We beperken hittestress en droogte en voorkomen wateroverlast (de effecten van klimaatsverandering).
Energietransitie:	In 2031 is de CO_2 uitstoot met 45% verminderd.

Samen vormen de pijlers de integrale visie op duurzaamheid voor de gemeente Harderwijk. De duurzaamheidvisie omvat verschillende beleidsvelden. Aan het ene beleidsveld zoals de energietransitie wordt al jarenlang gewerkt, terwijl het andere beleidsveld zoals circulariteit nog geheel aan het begin van ontwikkeling staat.

2. Proces en planning pijler circulaire economie

In 2019 zijn we gestart met de pijler circulariteit. In de Infographic van de Circulaire Stad worden de stappen beschreven om beleid op te stellen voor de lange termijn. De eerste drie stappen zijn reeds afgerond en we staan nu aan de vooravond van het ontwikkelen van een uitvoeringsstrategie.



Het afgelopen jaar is het onderzoek “Circulair Harderwijk” afgerond (zie bijlage). De input van dit rapport zal gebruikt worden voor het ontwikkelen van een beleidsdocument 2021-2050 en een uitvoeringsstrategie 2021-2024.

Het is belangrijk om samen met de commissieleden te bepalen waar de gemeente Harderwijk de aankomende jaren haar focus op gaat leggen, met als stip op de horizon om een circulaire gemeente in 2050 te zijn. Deze werksessie is bedoeld om vanuit de commissieleden input op te halen zodat we in de uitwerking aspecten meenemen die voor de leden van de commissie belangrijk zijn.



De input van de werksessie zal gebruikt worden om het beleidsdocument 2021-2050 en de uitvoeringsstrategie 2021-2024 verder uit te werken. Na het zomerreces zal het college beide stukken ter informatie voorleggen aan de commissie en daarna ter besluitvorming aan de gemeenteraad.

3. De werksessie met de commissieleden: beeldvormend

De werksessie starten we met een algemene inleiding, waarna we in drie parallelle deelsessies uiteen gaan. De volgende thema´s worden besproken: a) informatiesessie rapport “Circulair Harderwijk”, b) scenario’s en c) concrete projecten. Hieronder volgt meer informatie over de deelsessies. Let op: commissieleden kunnen deelnemen aan maximaal twee deelsessies.

Deelsessie A. Informatiesessie rapport ¨Circulair Harderwijk¨

In deze sessie zijn de onderzoekers van het rapport ¨Circulair Harderwijk¨ aan het woord om de commissieleden mee te nemen in hun ervaringen rondom het thema circulaire economie. Zij gaan in op de noodzaak rondom dit thema, geven voorbeelden, maar zullen vooral inzoomen op de uitkomsten uit de materiaalstroomanalyse van Harderwijk. Hoe deze tot stand is gekomen en wat ze daarin opvalt. De commissieleden kunnen verdiepingsvragen stellen over de materiaalstroomanalyse en het rapport ¨Circulair Harderwijk¨

==> In de sessie zal er stilgestaan worden bij:

* Urgentie van de Circulaire Economie
* Circulaire Economie in Nederlands Beleid
(grondstoffenakkoord, transitieagenda's en uitvoeringsprogramma)
* Verschijningsvormen van circulariteit met voorbeelden
* Materiaalstroomanalyse van Harderwijk
* Mogelijke rollen van de gemeente

Deelsessie B. Scenario´s

Het rapport ¨Circulair Harderwijk¨ geeft de gemeente inzicht in welke stappen de gemeente kan zetten om uiteindelijk in 2050 een circulaire gemeente te zijn. Er zijn hierin vier visielijnen gedefinieerd:



Het is onmogelijk om alle vier de visielijnen direct evenveel prioriteit te geven. Door beperkte capaciteit en budget is het advies om samen met de commissieleden te bepalen waar we de eerste jaren focus op gaan leggen. Dat de gemeente zelf een belangrijke voorbeeldrol heeft staat vast. Om circulaire projecten in Harderwijk op te kunnen starten zal de gemeente zelf het goede voorbeeld moeten geven om draagvlak te krijgen bij haar ondernemers en inwoners. De gemeente als voorbeeld is dusdanig belangrijk en vanzelfsprekend, dat daar geen scenario voor is ontwikkeld, maar voor de andere visielijnen wel. Deze staan hieronder benoemd.

Scenario 1: Circulair ondernemend Harderwijk

De gemeente zal zich richten op ondernemend Harderwijk. Ondernemers zijn de grootste gebruikersgroep van materialen en reststromen in Harderwijk (zie Bijlage 2: Materiaalstroomanalyse) in vergelijking met de huishoudens en de publieke sector. Uit de gesprekken die gevoerd zijn met ondernemers kwam naar voren dat de urgentie van de circulaire economie nog weinig gevoeld werd. Ook hebben zij de capaciteit niet altijd om met het thema aan de slag te gaan. Ondernemers hebben behoefte aan een voorbeeldrol (gemeente) en aan concrete handvatten om met dit onderwerp aan de slag te gaan. Het succes van een groene economie hangt voor een groot deel af van de adaptatie van deze ondernemers. Het is daarom belangrijk om aandacht te geven aan deze doelgroep.

Voorbeelden van onderwerpen die horen bij dit scenario zijn:

Informatiesessie voor ondernemers in Harderwijk over circulair ondernemen en hoe om te gaan met reststromen. Het tegengaan van voedselverspilling samen met horecaondernemers. Het intensiveren van de samenwerking met de BKH om circulariteit meer onder de aandacht te brengen. Het stellen van circulaire eisen voor nog uit te geven grond op Lorentz 3 en starters met circulaire ambities verder helpen. De rol van de gemeente is om ondernemers te faciliteren met circulaire ambities en initiatieven in geld, tijd en faciliteiten.

Scenario 2: Circulair bouwend Harderwijk

In dit scenario legt de gemeente de nadruk op circulair bouwen. Bouwmaterialen vormen met bijna 76.000 ton het grootste aandeel van het materiaalgebruik in Harderwijk. Het circulair bouwen bij zowel inwoners als ook bij bouw (gerelateerde) bedrijven zal gestimuleerd worden.

Voorbeelden van onderwerpen die horen bij dit scenario zijn:

De gemeente motiveert en stimuleert bouwondernemers om circulair te bouwen en circulair uit te vragen. Zij verbindt lokale bouwondernemers met projectontwikkelaars, wooncorporaties en materiaaleigenaren. De gemeente laat programma´s of handboeken ontwikkelen om kennis over circulair bouwen te delen. Er worden opslagplekken geïnitieerd voor gebruikte bouwmaterialen of er wordt een pilot opgezet om inwoners te stimuleren om circulaire huizen te bouwen. De gemeente zal sowieso haar voorbeeldrol in het circulair bouwen en slopen verder uitbreiden.

Scenario 3: Een Circulaire stad zijn we samen!

In dit scenario focust de gemeente zich op haar inwoners. VANG is een belangrijk thema en het terugdringen van (rest)afval is een belangrijke stap die de aangekomene jaren gezet gaat worden.

Voorbeelden van onderwerpen die horen bij dit scenario zijn:

Er zijn ook nog andere projecten die invloed hebben op het terugdringen van materiaalgebruik. Zo is de deeleconomie een belangrijke ontwikkeling en bewoners worden gestimuleerd om circulaire keuzes te maken in bijvoorbeeld verbouwingen, maar ook in vrijetijdsbesteding en boodschappen doen. Het waterverbruik van huishoudens is opvallend hoog in Harderwijk. De gemeente zal daarom programma's ontwikkelen om bewoners te informeren en actief te betrekken bij het sluiten van kringlopen en het tegengaan van verspilling.

==> in de werksessie wordt ingegaan op bovenstaande drie scenario´s. Het gesprek gaat over welk scenario volgens de commissieleden de eerst komende jaren prioriteit krijgt en waarom.

Deelsessie C. Concrete projecten

In de uitvoeringsagenda Duurzaamheid zijn voor de Circulaire Stad al een zestal projectfiches opgenomen voor de periode 2021-2022. Enkele daarvan zullen ook worden toegevoegd aan de uitvoeringsstrategie 2021-2024. We willen graag samen met de commissieleden nadenken over circulaire projecten die belangrijk zijn voor Harderwijk. Hebben de commissieleden uit het rapport voorbeelden of interventies gelezen die zij graag willen toevoegen in de uitvoeringsstrategie? Of hebben de commissieleden projecten bij andere gemeenten gezien? En kunnen de commissieleden toelichten waarom zij deze projecten belangrijk vinden?

==> In de werksessie wordt aan de commissieleden gevraagd om na te denken over concrete projecten die toegevoegd kunnen worden aan de Uitvoeringsstrategie 2021-2024.

4. Behandeling

Wethouder van Bijsteren geeft een inleiding, waarna het proces rondom circulair beleid wordt toegelicht door beleidsmedewerker Annelein Ouwerkerk. Vervolgens zijn de deelsessies gepland waaraan de commissieleden kunnen deelnemen naar keuze. Daarna is er nog een plenaire terugkoppeling. Dit leidt tot de volgende programma-opzet.

Nr	Onderwerp	Tijd
1	Inleiding – wethouder Van Bijsteren	5 minuten
2	Toelichting op proces rondom Circulair Beleid – beleidsmedewerker Annelein Ouwerkerk	10 minuten
3	Drie parallelle werksessies (vooraf voorkeur aan te geven voor deelname aan twee sessies): Sessie 1: Informatiesessie Sessie 2: Scenario´s Sessie 3: Concrete projecten	2 x 30 minuten
4	Korte plenaire terugkoppeling per deelsessie	10 minuten

Bijlage 1: Rapport Circulair Harderwijk

Bijlage 2: Materiaalstroomanalyse